

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 avril 2011

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 février 2003
créant un Service des créances alimentaires
au sein du SPF Finances**

(déposée par Mme Maya Detiège)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 april 2011

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 februari
2003 tot oprichting van een Dienst voor
alimentatievorderingen bij de FOD Financiën**

(ingediend door mevrouw Maya Detiège)

RÉSUMÉ

Le Services des créances alimentaires (SECAL) aide les créanciers d'aliments dont l'ex-partenaire débiteur d'aliments néglige de payer la pension alimentaire. Cette proposition de loi vise à porter à 1 800 euros le plafond de revenus pour pouvoir bénéficier des avances du SECAL.

La majoration par enfant à charge disparaîtrait toutefois.

Quant aux frais actuellement imputés au créancier d'aliments, ils seraient supprimés.

SAMENVATTING

De Dienst voor Alimentatievorderingen (DAVO) staat onderhoudsgerechtigde personen bij van wie de onderhoudsplichtige ex-partner nalatig blijft bij het betalen van alimentatiegeld. Dit wetsvoorstel wil de inkomensgrens tot het verkrijgen van voorschotten vanwege de DAVO optrekken tot 1 800 euro.

De verhoging voor kinderen ter laste vervalt evenwel.

De kosten die vandaag aan de onderhoudsgerechtigde worden aangerekend, worden opgeheven.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales — Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
LDD	:	Lijst Dedecker	
INDEP-ONAFH	:	Indépendant - Onafhankelijk	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i>		<i>Bestellingen:</i>	
Place de la Nation 2		Natieplein 2	
1008 Bruxelles		1008 Brussel	
Tél.: 02/ 549 81 60		Tel.: 02/ 549 81 60	
Fax: 02/549 82 74		Fax: 02/549 82 74	
www.lachambre.be		www.dekamer.be	
e-mail: publications@lachambre.be		e-mail: publicaties@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 21 février 2003 a créé un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances. Depuis le 1er juin 2004, le Service assure la perception et/ou le recouvrement des pensions alimentaires et des arriérés éventuels. Depuis octobre 2005, il verse également des avances sur les pensions alimentaires. Une commission d'évaluation a été constituée fin octobre 2005.

Il ressort clairement des rapports d'évaluation successifs des années 2004 à 2009 (consultables sur le site internet du SECAL: www.secal.belgium.be/) qu'il y a lieu de formuler de nombreuses observations concernant (le fonctionnement de) ce service.

Sans reprendre les conclusions, les recommandations et les avis tels qu'ils figurent dans le dernier rapport annuel de 2009, la présente proposition de loi s'attaque à trois problèmes posés par le régime actuel.

Il y a tout d'abord le plafond de revenus très bas pour entrer en ligne de compte pour une avance (jusqu'à 175 euros maximum) sur la pension alimentaire pour un enfant. Le plafond de revenus dans le chef du parent non débiteur d'aliments a été fixé, pour 2011, au montant net de **1 300 euros** par mois, augmenté de **62 euros** net par enfant à charge.

En raison du niveau très bas de ce plafond de revenus pour le paiement des avances, seul un nombre peu élevé de parents peut y recourir. De nombreux ménages ont des problèmes financiers parce qu'ils ne remplissent pas la condition de revenus pour pouvoir demander une avance. Le plafond de revenus peu élevé décourage même les parents isolés de travailler, d'autant plus que, pour fixer ce plafond mensuel, il est également tenu compte du pécule de vacances et du treizième mois. Dès que l'on travaille à temps plein, on atteint rapidement ce plafond. Ce plafond a donc un effet pervers.

Les ménages qui ne dépassent pas le plafond risquent dès lors très sérieusement de basculer dans la pauvreté.

Si l'on tient compte du "standard budgétaire" élaboré par le *Centrum voor Sociaal Beleid* d'Anvers¹, une augmentation considérable du plafond de revenus précité

¹ "Wat heeft een gezin minimaal nodig? Een budgetstandaard voor Vlaanderen", Bérénice Storms et Karel Van den Bosch, CSB-Bericht mei 2009, résumé du livre du même titre, Louvain, Acco 2009.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Dienst voor Alimentatievorderingen werd binnen de FOD Financiën opgericht bij de wet van 21 februari 2003. Vanaf 1 juni 2004 doet de Dienst de inning en/of invorderingen van het onderhoudsgeld en de eventuele achterstallen. Sinds oktober 2005 worden er ook voorschotten uitbetaald op het onderhoudsgeld. Eind 2005 werd een evaluatiecommissie samengesteld.

Uit de opeenvolgende evaluatieverslagen over de jaren 2004-2009 (te raadplegen op de website van Davo: www.secal.belgium.be/) blijkt duidelijk dat heel wat kritische bedenkingen bij (de werking van) deze Dienst te formuleren vallen.

Zonder de conclusies, aanbevelingen en adviezen zoals die in het laatste jaarrapport 2009 zijn opgenomen, te hernemen, willen wij met dit wetsvoorstel 3 pijnpunten van de huidige regeling aanpakken.

Vooreerst is er de erg lage inkomensgrens om in aanmerking te komen voor een voorschot (tot maximaal 175 euro) op de alimentatie voor een kind. Het inkomensplafond in hoofde van de niet-onderhoudsplichtige ouder werd voor 2011 vastgesteld op het nettobedrag van **1 300 euro** per maand, verhoogd met **62 euro** netto per kind ten laste.

Deze erg lage inkomensgrens voor het uitbetalen van voorschotten zorgt ervoor dat slechts weinig alleenstaande ouders hier beroep op kunnen doen. Heel wat gezinnen komen in financiële problemen omdat ze niet aan de inkomensvoorwaarde voldoen om een voorschot aan te vragen. Door de lage inkomensgrens worden alleenstaande ouders zelfs ontmoedigd om te werken, zeker als je weet dat voor het bepalen van deze maandelijkse grens, er ook rekening wordt gehouden met het vakantiegeld en de dertiende maand. Zodra je fulltime werkt zit je al snel aan deze grens. Die grens heeft dan ook een pervers effect.

Gezinnen die net buiten de grens vallen lopen dan ook een groot risico om in de armoede te verzeilen.

Als we rekening houden met de "budgetstandaard", uitgewerkt door het Centrum voor Sociaal Beleid te Antwerpen¹, is een aanzienlijke verhoging van de

¹ "Wat heeft een gezin minimaal nodig? Een budgetstandaard voor Vlaanderen", Bérénice Storms en Karel Van den Bosch, CSB-Bericht mei 2009, samenvatting van het boek onder de gelijknamige titel, Leuven, Acco 2009.

est absolument justifiée. Ce standard budgétaire répond à la question suivante: "de quel revenu minimum une famille a-t-elle besoin pour pouvoir participer dignement à la vie en société?".

Il en ressort qu'une femme isolée, avec enfants, en fonction du nombre d'enfants (1 ou 2), de l'âge et du sexe des enfants (garçon ou fille), a besoin d'un standard budgétaire allant de 1 274 euros (femme isolée avec un garçon de 2 ans) à 1 874 euros (femme isolée avec un garçon de 8 ans et une fille de 15 ans) (montants arrondis). Ce standard budgétaire est de 26 à 40 % plus élevé que le minimum de moyens d'existence.

Sur la base de ces chiffres, nous proposons de porter à 1 800 euros le plafond de revenus pour pouvoir recourir au système d'avances du SECAL, et ce, quel que soit le nombre d'enfants. La majoration actuellement fixée sur une base forfaitaire (62 euros par enfant) serait donc influencée.

Enfin, en déposant la présente proposition de loi, nous entendons également mettre un terme au système qui oblige le créancier d'aliments à céder 5 % du montant auquel il/elle a droit au profit du SECAL. En effet, le créancier d'aliments est, en l'occurrence, la partie la plus faible, et la faute incombe entièrement à la partie adverse qui refuse d'exécuter une décision judiciaire. Il n'est d'ailleurs pas logique que, lorsque le créancier d'aliments passe malgré tout par un huissier plutôt que par le SECAL, le huissier facture tous les frais au débiteur d'aliments, contrairement au SECAL.

bovengenoemde inkomensgrens duidelijk op zijn plaats. Deze budgetstandaard geeft het antwoord op de vraag "hoeveel geld heeft een gezin minimaal nodig om op een menswaardige manier te kunnen participeren aan de samenleving?".

Daaruit blijkt dat een alleenstaande vrouw, met kinderen, afhankelijk van het aantal kinderen (1 of 2), de leeftijd van de kinderen en het geslacht van de kinderen (jongen of meisje) als budgetstandaard afgerond tussen de 1 274 euro (alleenstaande vrouw met een jongen van 2 jaar) en de 1 874 euro (alleenstaande vrouw met een jongen van 8 jaar en een meisje van 15 jaar) nodig heeft. In vergelijking met het bestaansminimum is dat een verhoging van 26 % tot 40 %.

Aan de hand van deze cijfers stellen we voor om de inkomensgrens om een beroep te kunnen doen op de voorschotregeling van DAVO, op te trekken tot 1 800 euro en dit ongeacht het aantal kinderen. De nu forfaitair bepaalde verhoging (62 euro per kind) vervalt dus.

Tenslotte willen we met dit voorstel ook een einde maken aan de regeling die de onderhoudsgerechtigde ertoe verplicht 5 % af te staan van het bedrag waar hij/zij recht op heeft ten voordele van DAVO. De onderhoudsgerechtigde is in deze immers de zwakste partij en de schuld ligt volledig bij de tegenpartij die weigert een gerechtelijke beslissing uit te voeren. Het is trouwens niet logisch dat, als de onderhoudsgerechtigde toch via een deurwaarder gaat in plaats van via DAVO, de deurwaarder wel alle kosten aanreken aan de onderhoudsplichtige en DAVO niet.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

L'actuel article 4 renvoie aux dispositions de l'article 1409, § 1er, du Code judiciaire. Le plafond des revenus fixé par cet article correspond au montant non saisissable. Il ressort de différentes études que ce plafond de revenus est inférieur au minimum socioéconomique. C'est pourquoi nous proposons de revoir ce montant à la hausse, et plus précisément de le fixer à 1 800 euros.

Ainsi que nous l'avons déjà souligné, la majoration forfaitaire pour enfants à charge disparaît.

Art. 3

Cet article réécrit l'article 5, si bien que la contribution du créancier d'aliments est supprimée.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Art. 2

In het huidig artikel 4 wordt verwezen naar de bepalingen in artikel 1409, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek. De inkomensgrens die in dat artikel gehanteerd wordt is datgene dat niet vatbaar is voor beslag. Uit diverse onderzoeken blijkt deze inkomensgrens beneden het socio-economisch minimum te liggen. Daarom stellen wij voor dit bedrag op te trekken naar een hoger niveau, meer bepaald tot 1 800 euro.

Zoals aangegeven vervalt de forfaitaire verhoging per kind.

Art. 3

Dit artikel herschrijft artikel 5 zodat de bijdrage van de onderhoudsgerechtigde vervalt.

Maya DETIÈGE (sp.a)

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 4, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 21 février 2003 créant un Service des créances alimentaires au sein du SPF Finances, modifié par la loi du 22 décembre 2003, les mots "ne sont pas supérieures au montant visé à l'article 1409, § 1er, alinéa 1er, du Code judiciaire, majoré le cas échéant du montant fixé par l'article 1409, § 1er, alinéa 4," sont remplacés par les mots: "ne sont pas supérieures à 1 800 euros".

Art. 3

L'article 5 de la même loi, modifié par la loi du 22 décembre 2003, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 5. L'intervention du Service des créances alimentaires entraîne le paiement d'une contribution aux frais de fonctionnement de ce service à charge du débiteur d'aliments. Le montant de cette contribution est fixé à 10 % du montant des sommes à percevoir ou à recouvrer en principal."

23 mars 2011

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 4, § 1, eerste lid van de wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor alimentatievorderingen bij de FOD Financiën, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, worden de woorden "niet hoger zijn dan het bedrag vermeld in artikel 1409, § 1, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, in voorkomend geval verhoogd met het bedrag vastgesteld in artikel 1409, § 1, vierde lid," vervangen door de woorden: "niet hoger zijn dan 1 800 euro".

Art. 3

Artikel 5 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 22 december 2003, wordt vervangen als volgt:

"Art. 5. De tegemoetkoming van de Dienst voor alimentatievorderingen geeft aanleiding tot de betaling van een bijdrage in de werkingskosten van deze dienst ten laste van de onderhoudsplichtige. Het bedrag van deze bijdrage is 10 % van het bedrag van de te innen of in te vorderen hoofdsommen."

23 maart 2011

Maya DETIÈGE (sp.a)